

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6Csp/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8322200671
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:8322200671.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobcu: J. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. Č.. XXX, zastúpeného JUDr. Igorom Šafránkom, advokátska kancelária Svidník, Ul. sovietskych hrdinov 163/66 proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpeného advokátskou kanceláriou Goliášová Gabriela, s. r. o. so sídlom Piaristická 707/25, Trenčín, IČO: 47 234 679 o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27. 10. 2015 v časti Platobné údaje, v znení: „Dôsledky nesplácania úveru podľa Hlavy 11 úverových podmienok:

- poplatok za prvú upomienku - 5,--eur,
- poplatok za druhú a ďalšiu upomienku - 12,-- eur,
- zmluvná pokuta za neuhradené splátky - 17,-- eur“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. - DUO (hotovostný úver a revolvingový úver), platné od 1.10.2015, k Zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 27. 10. 2015, v Hlave 5. Podmienky splácania úveru, v § 4, v znení: „Ako variabilný symbol pre platbu splátok uvádzajte číslo zmluvy. Ak číslo nevediete, nebudeme schopní platbu identifikovať a budeme to brať ako nezaplatenie splátky úveru so všetkými dôsledkami.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

IV. Žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 3. 3. 2022 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal: I. Určiť, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX z 27. 10. 2015 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 4.769,89 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.769,89 eura, od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému, do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX z 27. 10. 2015 v časti Platobné údaje, v znení: „Dôsledky nesplácania úveru podľa Hlavy 11 úverových podmienok:

- Poplatok za prvú upomienku - 5,-- eur.
- Poplatok za druhú a ďalšiu upomienku - 12,-- eur.
- Zmluvná pokuta za neuhradenie splátky - 17,-- eur.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. - DUO (hotovostný úver a revolvingový úver), platné od 1.10.2015, k Zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 27. 10. 2015, v Hlave 5. Podmienky splácania úveru, § 4, v znení:

„Ako variabilný symbol pre platbu splátok uvádzajte číslo zmluvy. Ak číslo neuvediete, nebudeme schopní platbu identifikovať a budeme to brať ako nezaplatenie splátky úveru so všetkými dôsledkami.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Zároveň žalobca žiadal, aby pri každom jednom výroku uplatnenej žaloby súd osobitne rozhodol o náhrade trov konania tak, že zaviazá žalovaného uhradiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Podanú žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným dňa 27. 10. 2015 uzatvoril Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mu bol poskytnutý bezúčelový úver vo výške 5.500,-- eur. Podmienky poskytnutia a splácania úveru boli dohodnuté v úverovej zmluve. Na predmetný úver žalobca uhradil žalovanému celkovo 10.269,89 eur.

Poukázal na to, že vzhľadom na skutočnosť, že ide o spotrebiteľský úver, zmluva musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., avšak v konkrétnej zmluve nie je uvedená doba trvania zmluvy a nie sú uvedené všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Preto sa úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) považuje za bezúročný a bezpoplatkový.

Žalobca preto žiadal, aby žalovaný bol zaviazaný vydať mu bezdôvodné obohatenie vo výške 4.769,89 eur, čo je suma, ktorú zaplatil nad rámec poskytnutého úveru.

Keďže podmienkou priznania bezdôvodného obohatenia je určenie, že úver je bezúročný a bezpoplatkový v zmysle § 11 ods. 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch žiadal, aby súd určil, že úver je bezúročný a bezpoplatkový.

3. V zmysle § 53 ods. 1 OZ žalobca žiadal určiť, že zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v časti platobné údaje týkajúcu sa poplatkov za upomienky a zmluvnej pokuty a tiež je neprijateľná zmluvná pokuta v Úverových zmluvných podmienkach týkajúca sa označenia variabilného symbolu pre platbu splátok tak, ako to vyplýva z petitu podanej žaloby.

Pokiaľ ide o úhradu poplatkov uviedol, že je neprijateľné, aby ako spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky a ktoré si on sám určil pevnou sumou vopred. Výšku poplatkov si žalovaný žiadnym spôsobom neodôvodnil a preto ich požadovanie od spotrebiteľa odporuje dobrým mravom. Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu, žalobca uviedol, že si ju so žalovaným individuálne nedojednal, bola zakomponovaná do úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive a nemal možnosť ju žiadnym spôsobom ovplyvniť. Poukázal na viaceré rozhodnutia jednak okresných súdov, ale aj Krajského súdu v Prešove, v ktorých bolo o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky už rozhodnuté.

Pokiaľ ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku týkajúcu sa určenia variabilného symbolu, rovnako poukázal na viaceré rozhodnutia, ktoré túto podmienku určili za neprijateľnú.

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že ju žiada zamietnuť, lebo je preukázané, že zmluva o úvere spĺňa všetky náležitosti platného právneho úkonu, bola uzatvorená v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Poukázal na inštitút bezdôvodného obohatenia a vyjadril presvedčenie, že na strane žalovaného nedošlo ani nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, keďže prijímal splátky úveru na základe platne uzatvorenej úverovej zmluvy v súlade s dohodnutými podmienkami. Nedošlo k bezdôvodnému

obohateniu na strane žalovaného ani jedným zo spôsobov predpokladaných v ustanovení § 451 OZ. Posúdenie úverovej zmluvy ako bezúročnej a bezpoplatkovej len samotným žalobcom nemôže mať za následok vznik bezdôvodného obohatenia.

K predpokladom pre výpočet RPMPN uviedol, že jeho výška je v zmluve uvedená korektné spolu so všetkými predpokladmi pre jej výpočet, ktoré sú uvedené priamo v zmluve. Poukázal na obsah samotnej zmluvy a všetky predpoklady pre výpočet RPMN, ktoré sú v nej obsiahnuté. Smernica vo svojom ustanovení požaduje uviesť RPMN „Zrozumiteľne a stručne“, čo by malo byť rozhodujúcim kritériom pre eurokomformný výklad predmetného ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch. Poukázal na princíp sankcionovania bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou zmluvy, ktorého uplatňovanie musí byť primerané. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 9. 11. 2016 vo veci C-42/15. Podľa žalovaného jednotlivé predpoklady pre výpočet RPMN sú špecifikované priamo v úverovej zmluve a sú tam uvedené všetky položky, ktoré sa dosadzujú do vzorca pre výpočet RPMN. Ide o výšku úveru 5.500,-- eur, výšku mesačnej splátky 127,49 eur, počet splátok 84, splatnosť každý mesiac v 15. dni, výška úrokovej sadzby 21,71 %, RPMN 24,2 %, priemerná RPMN 15,44 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom 10.709,16 eur a termín konečnej splatnosti 84 mesiacov po poskytnutí úveru.

K dobe trvania zmluvy uviedol, že aj keď zmluva neuvádza presný číselný dátum ukončenia zmluvy, veriteľ použil objektívne zistiteľné kritériá, podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Znova poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-42/15 vývoj rozhodovacej praxe súdov (s odkazom na citovaný rozsudok), keď Zákon o spotrebiteľských úveroch v rámci novely upravil, že sa vypúšťajú slová „a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“ a slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ sa nahrádzajú slovami „frekvencia splátok“. Zákon o spotrebiteľských úveroch bol zmenený tak, že povinnou náležitosťou je už len uvádzanie doby trvania zmluvy. Poukázal aj na rozsudky niektorých okresných súdov, ktoré považovali údaj o dobe trvania zmluvy uvedený v konkrétnej zmluve za dostatočný.

Pokiaľ ide o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, na takomto určení musí byť preukázaný naliehavý právny záujem. Poukázal na kvalifikáciu pojmu „naliehavý právny záujem“, ako aj to, že jeho existenciu pri určovacích žalobách musí súd skúmať so zreteľom na okolnosti prípadu. V prípade, že existencia naliehavého právneho záujmu nie je osvedčená, súd žalobu musí zamietnuť. Poukázal na ust. § 137 písm. d) CSP, podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Osobitným predpisom je v tomto smere ust. § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010, podľa ktorého sa spotrebiteľ môže domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. Nerozširuje túto možnosť aj na žalobu o neprijateľnosti zmluvných podmienok.

Poukázal aj na ust. § 53 ods. 5 OZ, zo znenia ktorého vyplýva, že neprijateľné zmluvné podmienky nespôsobujú neplatnosť zmluvy ako celku, ale výlučne konkrétnej neprijateľnej podmienky. Žalovaný je presvedčený o tom, že zmluva neobsahuje žiadne neprijateľné podmienky, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach spotrebiteľa. Poplatky za upomienky nie sú zmluvnou podmienkou, ktorá sa aplikuje vždy, ale nastáva až v dôsledku porušenia povinnosti zo strany klienta. Prvá upomienka nie je vôbec spoplatnená a ďalšie sú vo vzťahu k výške poskytnutého úveru akceptovateľné. Sankcie ako upomienky a zmluvné pokuty sú zákonom aprobeované, je ohraničená len ich výška v zmysle nariadenia vlády č. 87/1995Z. z.

Vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného žalobca uviedol, že zotrváva na všetkých argumentoch uvedených v žalobe.

K dobe trvania zmluvy uviedol, že v zmluve exaktne takýto údaj nie je vyjadrený. Nemožno ho stotožniť s údajom o konečnej splatnosti úveru, ten je samostatnou náležitosťou a v praxi nemusí byť totožný s údajom o konci doby trvania zmluvy. Požiadavka uvádzať dobu trvania zmluvy zodpovedá požiadavke Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES len s tým rozdielom, že slovné spojenie „Doba trvania“ je v citovanej smernici vyjadrená slovným spojením „Dĺžka trvania“. Zmluva náležitosťou doby trvania neobsahuje a jej zisťovanie z iných náležitostí, resp. výpočet samotným spotrebiteľom požiadavke zákona nezodpovedá. Doba trvania zmluvy musí byť spotrebiteľovi známa najneskôr v čase, keď vstupuje do zmluvného vzťahu tak, aby bol zrozumiteľne a jednoznačne informovaný o predpísaných

náležitostiach. V tomto smere poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co76/2019 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/19/2020.

K termínu konečnej splatnosti uviedol, že spotrebiteľ by mal mať presne určené dokedy má úver splácať a nie je možné ponechať to na počítanie mnohých mesiacov v spojení s určením si prvej splátky.

K predpokladom použitým na výpočet RPMN poukázal na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/228/2016, 3Co/7/2017, 19Co/23/2019, 7Co/144/2019 a 15CoCsp/9/2020. V zmysle týchto rozsudkov iba skutočnosť, že v zmluve sú uvedené údaje bez toho, aby bolo zrejmé, ktoré údaje boli použité pre výpočet RPMN, nie je možné konštatovať, že zmluva obsahuje všetky predpoklady pre výpočet RPMN. Do kategórie predpokladov je potrebné zaradiť aj matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Musí byť v zmluve uvedené, z akých predpokladov sa vychádzalo popri výpočte RPMN a to bez ohľadu na to, že tieto atribúty sú v zmluve uvedené.

V tejto súvislosti poukázal na bod 3. výroku rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-448/17, podľa ktorého „čl. 4 ods. 2 Smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere jednak neuvádza ročnú percentuálnu mieru nákladov a obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu a jednak neuvádza úrokovú sadzbu, takáto okolnosť je rozhodujúcim prvkom v rámci analýzy dotknutého vnútroštátneho súdu v súvislosti s otázkou, či je podmienka uvedenej zmluvy týkajúca sa nákladov úveru vypracovaná jasne a zrozumiteľne v zmysle uvedeného ustanovenia“.

Z citovaného rozsudku evidentne vyplýva, že zmluva musí obsahovať výsledok výpočtu RPMN, ale aj matematický vzorec a predpoklady použité pri výpočte.

V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutia okresných súdov, ako aj Krajského súdu v Prešove, ktoré sa s horeuvedeným názorom stotožnili.

K tvrdenému nedostatku naliehavého právneho záujmu na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok poukázal na čl. 7 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého: „Členské štáty majú zabezpečiť v záujme spotrebiteľov a konkurentov existenciu adekvátnych a účinných prostriedkov na prevenciu neustáleho používania nečestných podmienok v zmluvách, ktoré predávajúci alebo dodávatelia uzatvárajú so spotrebiteľmi.“.

Poukázal tiež na obsah Zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý garantuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami a môže sa proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Neprijateľná zmluvná podmienka je absolútne neplatná bez ohľadu na to, či a kedy by sa spotrebiteľ určenia jej neplatnosti domáhal a naliehavý právny záujem sa v tomto prípade nemusí preukazovať. Práve rozhodovanie súdov o neprijateľnosti zmluvných podmienok v individuálnych sporoch, popri posudzovaní nekalých obchodných praktík, je nosným pilierom spotrebiteľského práva.

Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, v ktorom dovolací súd dospel k názoru, že: „V prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky ide o osobitný druh žaloby patriaci spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a OZ, § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.“. Žalobca pritom už v samotnej žalobe poukázal na viaceré rozhodnutia súdov, ktoré určili rovnaké podmienky z obdobných zmlúv žalovaného ako neprijateľné.

Aj odborná literatúra k uvedenej problematike sa stotožňuje v tom, že napriek tomu, že vyhlásenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú v jednom individuálnom spotrebiteľskom spore nie je záväzná pre posúdenie tejto zmluvnej podmienky v inom individuálnom spotrebiteľskom spore, za predpokladu obdobných skutkových okolností by mal súd rozhodnúť obdobne. Je podstatné a rozhodujúce, že zmluvné podmienky, ktoré žiada žalobca určiť za neprijateľné, sú objektívne spôsobilé poškodiť spotrebiteľa.

5. K vyjadreniu žalobcu sa žalovaný vyjadril tak, že s tvrdeniami nesúhlasí, rozporuje ich a považuje ich za maximálne účelné a nezákonné ohýbanie právnych predpisov podľa toho ako mu to vyhovuje.

V prípade spochybňovania náležitosti doby trvania a termínu konečnej splatnosti žalobca upriamil pozornosť na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/69/2020 z 30. 11. 2021, podľa ktorého eurokomformný výklad ust. § 9 ods. 2 písm. f) zák. 129/2010 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné uvedenie požadovaných informácií vo vzťahu ku každej náležitosti (t. j. k dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) osobitne, ale len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ v súlade s čl. 10 ods. 2 písm. c) smernice“. Teda aj s poukazom na hore uvedený názor Najvyššieho súdu SR je potrebné ustáliť, že náliežitosť úverovej zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) bola uvedená správne v súlade so zák. č. 129/2010 Z. z.. Žalobca poukázal na potrebu aplikácie eurokomformného výkladu Zákona o spotrebiteľských úveroch, lebo aj v dôvodovej správe k tomuto zákonu zákonodarca vyjadril potrebu transponovať smernicu do právneho poriadku Slovenskej republiky. V rozsudku C42/15 Súdny dvor Európskej únie konštatoval, že čl. 10 ods. 2 písm. h) smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva uvádzala konkrétny dátum (termín konečnej splatnosti úveru), pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi identifikovať dátum takejto splátky. V tomto smere žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8CoCsp/13/2020.

K predpokladom pre výpočet RPMN žalovaný uviedol, že ust. § 9 ods. 2 písm. k) v žiadnom prípade neupravuje povinnosť pri hodnote RPMN uvádzať aj samotný vzorec výpočtu. Táto povinnosť nevyplýva ani so žalobcom citovaného bodu 3 výroku rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-448/2017, lebo rozsudok sa zaoberá tým, že ak zmluva jednak neuvádza ročnú percentuálnu mieru nákladov a obsahuje iba matematický vzorec výpočtu RPMN, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu a jednak neuvádza úrokovú sadzbu, takáto okolnosť je rozhodujúcim prvkom.

Z ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. absolútne nevyplýva povinnosť uvádzať do úverovej zmluvy samotný komplikovaný výpočet RPMN, ktorý by si spotrebiteľia jednoznačne nevedeli skontrolovať z dôvodu náročnosti. Jednotlivé predpoklady pre výpočet RPMN sú špecifikované priamo v úverovej zmluve na str. 2 v časti Úver, kde sú uvedené všetky položky, ktoré do vzorca vstupujú.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, so splátkovým kalendárom, s potvrdením žalovaného, že úver bol splatený, s úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s., vyzval žalovaného, aby preukázal, akým spôsobom šetril bonitu žalobcu pred poskytnutím úveru a vyjadrením žalovaného k tejto otázke, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi, oboznámil sa s ďalšími písomnými vyjadreniami strán sporu a zistil nasledovný skutkový stav.

7. Dňa 27. 10. 2015 bola medzi stranami sporu uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi ako dlžníkovi bezúčelový úver vo výške 5.500,-- eur. Žalobca sa zaviazal úver splatiť v splátkach, pričom malo ísť o 84 splátok, každá vo výške 127,49 eur. Ročná úroková sadzba bola 21,71 %, RPMN 24,2 %, odplata 21,71 %. Priemerná hodnota RPMN je v zmluve uvedená vo výške 15,44 %. Celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ uhradiť je 10.709,16. Termín konečnej splatnosti je 84 mesiacov po poskytnutí úveru a to 15. dňa v poslednom mesiaci. RPMN bola vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia tejto zmluvy, t. j. má sa za to, že úver bol v prípade výplaty v hotovosti poskytnutý v deň podpisu zmluvy a v prípade výplaty na bankový účet tretí deň po dni jej podpisu. Prvá splátka je splatná je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru a dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok je vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka.

Zmluva obsahuje aj dôsledky nesplácania úveru podľa Hlavy 11 úverových podmienok tak, že poplatok za prvú upomienku - 5,-- eur, poplatok za druhú a ďalšiu upomienku 12,-- eur a zmluvná pokuta za neuhradenie splátky 17,-- eur.

V zmluve je odcitovaná aj časť úverových podmienok, mimo iného podmienku: „Ako variabilný symbol pre platbu hotovostného úveru uvádzajte číslo zmluvy. Ak číslo nevediete, nie je možné platbu identifikovať a budeme to brať ako nezaplatenie splátky úveru so všetkými dôsledkami.“

K zmluve je pripojený aj splátkový kalendár s uvedením výšky a termínu splatnosti jednotlivých splátok s tým, že celkom mal žalobca uhradiť sumu 10.724,16 eur.

Žalovaný doručil žalobcovi dňa 26. 2. 2021 správu o tom, že úver vo výške 5.500,-- eur bol splatený a úverová zmluva z 27. 10. 2015 bola ukončená.

Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. platné od 1. 10. 2015 obsahujú v Hlave 5 § 4 text: „Ako variabilný symbol pre platbu splátok uvádzajte číslo zmluvy. Ak číslo zmluvy nevediete, nebudeme schopní platbu identifikovať a budeme to brať ako nezaplatenie splátky úveru so všetkými dôsledkami.“.

8. Na výzvu súdu adresovanú žalovanému, aby preukázal akým spôsobom skúmal bonitu žalobcu pred poskytnutím úveru, žalovaný uviedol, že túto povinnosť si v zmysle zákona dostatočne a dôsledne splnil. Predložil k tomu aj listinné dôkazy. Poukázal na ust. § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. a rozsudok Najvyššieho správneho súdu z 1. apríla 2015, ktorý vymedzil zmysel zakotvenia vyššie uvedenej povinnosti poskytovateľov spotrebiteľských úverov posudzovať bonitu spotrebiteľa, predovšetkým ochranou spotrebiteľa pred rizikovými úvermi a riešením problému rastúceho zadlženia domácnosti. Žalovaný je subjektom poskytujúcim tisícky úverov a preto jeho záujmom nie je a nemôže byť nutnosť následného vymáhania pohľadávok vzniknutých omeškaním dlžníkov. Je preto nepochybné, že žalovaný bol motivovaný na dôsledné posudzovanie schopností žalobcu splácať úver nielen ustanoveniami právnych predpisov, ale aj úplne zjavnými ekonomickými faktormi. Popísal proces preverovania bonity svojich klientov, pri ktorom je posudzovaná príjmová a výdavková časť, skúmajú sa klientske informácie ako vek, vzdelanie, zdroj príjmov, rodinný stav, počet detí, spôsob bývania a podobne. Sú nastavené hodnoty minimálneho skóre, ktorého nedosiahnutím je posudzovaná žiadosť zamietnutá. Poukázal na rozsudok súdneho dvora vo veci C/449/13, v zmysle ktorého: „V závislosti od okolností každého jednotlivého prípadu sa poskytovateľ úveru môže buď uspokojiť s informáciami, ktoré mu poskytne spotrebiteľ, alebo môže dospieť k názoru, že je nevyhnutné, aby tieto informácie boli potvrdené pomocou ďalších údajov.“. „Článok 8 ods. 1 smernice 2008/48 sa má vykladať: 1. v tom zmysle, že nebráni tomu, aby bolo posúdenie úverovej bonity spotrebiteľa vykonané len na základe informácií uvedených spotrebiteľom, za podmienky, že tieto informácie budú dostatočné a že jeho samotné vyhlásenia budú podopreté dokladmi, a 2. že neukladá poskytovateľovi úveru povinnosť vykonávať systematicky kontrolu informácií poskytnutých spotrebiteľom.“.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalovaný nepochybil, keď tvrdenia žalobcu považoval za dostatočné vzhľadom na neexistenciu dôvodných pochybností o pravdivosti tvrdenia žalobcu, keď zároveň jeho posúdenie nebolo založené len na týchto tvrdeniach a teda žalovaný postupoval s odbornou starostlivosťou.

Z listinných dôkazov predložených žalovaným k tomuto vyjadreniu vyplýva, že v čase pred poskytnutím úveru mal o žalobcovi informácie, že je ženatý, má vlastné bývanie, nemá deti, je zamestnaný s výškou príjmu 700,-- eur a príjem partnera je 1.000,-- eur. Má splátky iným spoločnostiam vo výške 260,-- eur mesačne, čo bolo overené v externých registroch. Žalobca doložil potvrdenie o výške príjmu a výpočet bonity prebehol so záverom umožňujúcim žalobcovi poskytnúť úver so splátkou 127,49 eur mesačne. Žalovaný zobral do úvahy príjem žalobcu 700,-- eur, 50 % príjmu partnera 500,-- eur, odpočítal životné minimum na dospelého člena domácnosti 160,-- eur, mesačné náklady na bývanie 90,-- eur, splátky iným spoločnostiam z NRKI 330,-- eur, výšku splátky schváleného úveru 127,49 eur a zostávajúca suma bola 492,51 eur.

Žalovaný mal k dispozícii prehľad o všetkých ostatných úveroch žalobcom s výškou jednotlivých splátok, ich počtom, ako aj s výškou nesplatených častí úverov.

Žalobca predložil potvrdenie od zamestnávateľa, ktorým bolo Ministerstvo vnútra SR o výške príjmu a to 708,57 eur za mesiac, predložil aj výplatnú pásku za mesiac august 2015, predložil výpis z účtu manželky za obdobie od 1. 7. 2015 do 30. 9. 2015.

9. K predloženým listinným dôkazom, ako aj k vyjadreniam žalovaného, žalobca zaslal súdu písomné podanie, v ktorom uviedol, že na termíne konečnej splatnosti úveru, ako náležitosti zmluvy, absencia ktorej by mala mať za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, netrvá. V zmluve je však explicitne

potrebné uvádzať dobu trvania zmluvy a predpoklady na výpočet RPMN, lebo tieto obligatórne náležitosti boli zo Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48 ES prevzaté do vnútroštátneho práva zákonom č. 129/2010 Z. z..

Žalobca sa nestotožňuje so stanoviskom žalovaného, ktorý vychádza z predpokladu, že ak zmluva obsahuje údaje, z ktorých sa dá doba trvania zmluvy zistiť, tak je týmto spôsobom splnená povinnosť v súlade so smernicou. Takýto názor však zo smernice nevyplýva a uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/69/2020, na ktoré žalovaný poukazuje, prioritne rieši otázku, že smernica nevyžaduje v zmluve uvádzať termín konečnej splatnosti a preto túto požiadavku nemôže vyžadovať ani Zákon o spotrebiteľských úveroch. Poukázal na odôvodnenie 10 smernice: „Rozsah harmonizácie určuje vymedzenie pojmov v tejto smernici. Povinnosť členských štátov vykonávať ustanovenia tejto smernice by sa preto mala obmedziť na jej rozsah pôsobnosti určený týmto vymedzením pojmov.“ Žalobca konštatuje, že zmluva preto musí obsahovať aj pojem doba trvania zmluvy a aj pojem predpoklady použité na výpočet RPMN. Doba trvania zmluvy už z logických a matematických previazaností s ďalšími obligatónnymi náležitosťami patrí medzi najpodstatnejšie obligatórne náležitosti. Je potrebné ju chápať ako celkovú dobu medzi uzatvorením zmluvy a okamihom dokedy je spotrebiteľ podľa úverovej zmluvy povinný najneskôr splatiť úver. Ani smernica, ani Zákon o spotrebiteľských úveroch nevyžadujú, aby zmluva obsahovala len údaje, z ktorých sa dá tá-ktorá obligatórna náležitosť nepriamo odvodiť, ale vyžaduje predpísané náležitosti v zmluve priamo uvádzať. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo234/2021 z 29. 9. 2021 a uviedol, že uznesenie NS SR, na ktoré sa odvoláva žalovaný, je s týmto uznesením v rozpore. Požiadavka zákona uvádzať dobu trvania zmluvy, zodpovedá požiadavke čl. 10 ods. 2 písm. c) smernice len s tým rozdielom, že slovné spojenie zákona „doba trvania“ je v smernici vyjadrené slovným spojením „dĺžka trvania“. Aj jedno aj druhé vyjadruje sumár intervalu od do. Teda vnútroštátne právo v súlade s právom úniou vyžaduje ako samostatnú náležitosť uvádzať dobu trvania zmluvy. Nemožno tvrdiť, že ak zmluva obsahuje jednu skupinu predpísaných náležitostí, z ktorej sa dá vyvodiť alebo vypočítať aj obsah a hodnota ďalšej náležitosti, ale v zmluve explicitne neuvedenej, takže to má mať ten istý význam ako keby explicitne vyjadrenú obligatórnu náležitosť zmluva obsahovala. Uvedené platí aj ohľadne predpokladov použitých na výpočet RPMN, ale v zovšeobecnení to platí na všetky obligatórne náležitosti spotrebiteľských úverových zmlúv. Žalobca znova poukázal na obsah rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-448/2017, na ktorý už poukazoval vo svojich skorších písomných vyjadreniach.

Žalobca žalobné dôvody rozšíril o námietku týkajúcu sa úroku z úveru vo výške 21,71 % ročne, ktorý považuje za rozporný s dobrými mravmi. Poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 1NCdo/1/2019, podľa ktorého dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ust. § 39 a teda sa nesmie priečiť dobrým mravom. V tomto smere poukázal na niektoré rozsudky okresných súdov, ako aj Krajského súdu v Prešove.

Žalobca svoje žalobné dôvody rozšíril aj o ďalší žalobný dôvod a to dôvod, že je potrebné vyporiadať sa s otázkou, či žalovaný splnil povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou, pri zisťovaní jeho bonity. Poukázal na závery vyplývajúce z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-679/2018 a vo veci C-303/2020 a to potrebu zistiť, či dodávateľ pri poskytovaní úveru postupoval s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity spotrebiteľa.

Podľa ust. § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Uviedol, že v čase poskytnutia úveru bol jeho mesačný príjem asi 700,-- eur, ale bol zaťažený ďalšími úvermi a to v Poštovej banke vo výške 15.000,-- eur s mesačnou splátkou 204,90 eur, v Prvej stavebnej sporiteľni úverom vo výške 4.900,-- eur s mesačnou splátkou 35,16 eur a v spoločnosti Cetelem s úverom vo výške 17.600,-- eur s mesačnou splátkou 299,14 eur. Len mesačné splátky z úverov tak predstavovali sumu 669,69 eur. Žalovaný nepostupoval s odbornou starostlivosťou, pretože nezisťoval všetky relevantné údaje o výške celkového objemu výdavkov, čím sa úver má považovať za bezúročný a bez poplatkov.

10. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 504 Obchodného zákonníka dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojedanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

11. Podľa § 1 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ust. § 7 ods. 1 veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa ods. 2 cit. ust. spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa ust. § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom úvere zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

(2) zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie

platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

(3) Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

(4) Ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale v období a za podmienok ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v inej zmluve sa použijú na vytvorenie kapitálu, je veriteľ povinný zrozumiteľne a stručne uviesť, či použitie takto vytvoreného kapitálu zaručuje splatenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru čerpaného na jej základe.

(5) Amortizačná tabuľka podľa odseku 3 uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

(6) Spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

(7) Veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

(8) Veriteľ alebo finančný agent nesmie ponúkať spotrebiteľovi výber rozhodného práva k zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorého zrejším cieľom je zbaviť spotrebiteľa práv, ktoré mu priznáva tento zákon.

(9) Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa ust. § 11 ods. 1 poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

(2) Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 11 ods. 4 Zák. č. 129/2010 Z. z. v platnom znení spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

12. Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa ods 2 citovaného ustanovenia bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

13. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

14. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že podaná žaloba je dôvodná, ale len v časti týkajúcej sa určenia, že zmluva a zmluvné podmienky žalovaného obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky.

Pokiaľ ide o určenie, že úver je bezúročný a bezpoplatkový a o vydanie bezdôvodného obohatenia, súd má za to, že v tejto časti žaloba nie je dôvodná.

V zmysle ust. § 11 ods. 4 Zák. č. 129/2010 Z. z. žalobca ako spotrebiteľ žiadal, aby súd určil, že zmluva uzatvorená so žalovaným dňa 27. 10. 2015 má byť bezúročná a bezpoplatková. Dôvodom je skutočnosť, že zmluva neobsahuje dve podstatné náležitosti a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a neobsahuje všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. f) a k) Zák. č. 129/2010 Z. z.).

15. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí OZ musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 8CoCsp/33/2011-169 z 28. 3. 2022, ktorý v bodoch 30 až 35 uviedol:

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere v čl. 22 zaviedla úplnú harmonizáciu svojich ustanovení spočívajúcu v tom, že členské štáty pri implementácii smernice nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa od ustanovení smernice odchyľujú.

Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom. Smernica je mäkkším právnym nástrojom ako nariadenie, pretože umožňuje zladenie požiadavky na jednotu únieového práva s vôľou zachovať rozmanitosť národných úprav. Smernica sa ako právny predpis často používa napr. v oblasti vnútorného trhu, kde existujú podstatné rozdiely medzi úpravami jednotlivých členských štátov, aby sa umožnilo ich postupné zjednotenie. Smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie je adresovaná iba členským štátom a nie všetkým fyzickým osobám. Ustanovenia smernice musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku s jednoznačnou záväznou právnou silou v podobe všeobecného záväzného právneho predpisu a s presnosťou a jasnosťou požadovanou na účely splnenia požiadavky právnej istoty. Až kým smernica nie je správne prebratá do vnútroštátneho práva, dotknuté subjekty nemajú možnosť poznať rozsah svojich práv. Na tento stav právnej neistoty nemá vplyv ani prípadný rozsudok Súdneho dvora o nesplnení transpozície povinnosti členského štátu alebo rozsudok Súdneho dvora, ktorým bol určitým ustanoveniam tejto smernice priznaný priamy účinok. Až momentom správnej transpozície smernice nastáva právna istota, kedy fyzické a právnické osoby už musia poznať svoje práva vyplývajúce zo smernice a možno od nich požadovať, aby si uplatnili svoje práva. Ustanovenia smernice majú priamy účinok len vtedy, ak sú súčasne splnené nasledujúce podmienky a to, že uplynula

transpozičná lehota smernice, smernica nie je správne transponovaná alebo nie je zabezpečená jej úplná účinnosť, ustanovenie smernice zakladajúce právo pre jednotlivca alebo povinnosť pre členský štát musí byť dostatočne jasné, presné a nepodmienené a priama aplikácia nesmie mať za následok uloženie povinnosti fyzickej alebo právnickej osobe, alebo založenie resp. sprísnenie trestnej zodpovednosti tých, ktorí sa dopustia porušenia jej ustanovení. To znamená, že smernica nikdy nemôže mať horizontálny priamy účinok v sporoch medzi súkromnoprávnymi subjektmi. Je logické, že ak si členský štát nesplnil svoju povinnosť a netransponoval smernicu správne alebo načas, nemôžu dôsledky tohto protiprávneho konania štátu znášať fyzické alebo právnické osoby a preto im nemôže byť uložená na základe neprebratej, resp. nesprávne prebratej smernice žiadna povinnosť.

V Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2019, vo veci C-42/15 Home Credit c/a F. L. v odôvodnení súdny dvor uvádza, bod 63: „Súdny dvor už rozhodol, že tvrdosť sankcií musí byť primeraná závažnosti porušenia, ktoré postihujú, a to najmä zabezpečením skutočne odrádzajúceho účinku, pričom musia rešpektovať všeobecnú zásadu proporcionality.“ V bode 70 až 73 odôvodnenia citovaného rozsudku súdny dvor uviedol cit.: „70. Takýto podstatný význam má povinnosť uviesť v zmluve o úvere najmä náležitosti, ako je ročná percentuálna miera nákladov uvedená v článku 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, počet a frekvencia splátok podľa článku 10 ods. 2 písm. h) tejto smernice, ako aj prípadná existencia notárskych poplatkov a prípadne požadované záruky a poistenie, ako to upravuje článok 10 ods. 2 písm. n) a o) uvedenej smernice. 71. Keďže neuvedenie týchto náležitostí v zmluve o úvere môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, sankcia spočívajúca v zániku nároku veriteľa na úroky a poplatky stanovená vo vnútroštátnej právnej úprave sa musí považovať za primeranú v zmysle článku 23 smernice 2008/48 a judikatúry pripomenutej v bode 63 tohto rozsudku. 72. Za primerané by sa však nemalo považovať, ak v súlade s touto vnútroštátnou právnou úpravou uplatnenie takejto sankcie vyvoláva voči veriteľovi závažné následky v prípade neuvedenia niektorých náležitostí spomedzi náležitostí upravených v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48, ktoré svojou povahou nemôžu mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku, ako je najmä názov a sídlo príslušného orgánu dohľadu uvedené v článku 10 ods. 2 písm. v) tejto smernice. 73. Za týchto okolností je potrebné odpovedať na siedmu otázku tak, že článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.“

Krajský súd konštatoval, že pri uvedení predpokladov v zmluve, podľa ktorých je zrejmé, kedy bola dohodnutá splatnosť prvej splátky, splatnosť úrokov a poplatkov mesačne a konečná splatnosť, nejde o okolnosť (neuvedenie doby trvania zmluvy), ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku a teda v súlade so zásadou primeranosti v tomto prípade nemá za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru z dôvodu nesprávneho uvedenia doby trvania zmluvy.

16. Súd zároveň poukazuje na najnovší vývoj judikatúry týkajúci sa konkrétnej právnej tematiky, t. j. nutnosti uvedenia doby trvania zmluvy v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Konkrétne poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/69/2020 z 30. 11. 2021, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že eurokomformným výkladom ust. § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. 4. 2018, ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k názoru, že v zmluvách uzatváraných podľa zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. 4. 2018 nemožno od dodávateľov (veriteľov) žiadať, aby v nich uvádzali presný termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a pokiaľ ust. § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z. uvádzalo tento pojem, je za použitie eurokomformného výkladu práva možné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len vyjadruje požiadavku na uvedenie „dĺžky, či doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“.

Ďalej najvyšší súd konštatoval „vychádzajúc z účelu smernice právnych záverov vyjadrených v Rozsudku účelu § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z. a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie dovolací súd uzatvára, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je nutné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala okrem doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, dokonca v podobe konkrétneho dátumu. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona 129/2010 Z. z. hovorí o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, je potrebné ho eurokomformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej náležitosti (t. j. k

dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) osobitne, ale len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ v súlade s čl. 10 ods. 2 písm. c) smernice.

Najvyšší súd posudzoval prípad, v ktorom termín konečnej splatnosti bol 78 mesiacov po poskytnutí úveru do 15. dňa v poslednom mesiaci.

Zmluva, ktorá je predmetom sporu, bola uzatvorená tak, že termín konečnej splatnosti bol 84 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15. dňa v poslednom mesiaci.

Najvyšší súd SR v bode 30.1. citovaného uznesenia konštatoval, že v danom prípade uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere určovala primeraným spôsobom výšku úveru, dátum prvej splátky, dátum poslednej splátky, termín splatnosti, úrokovú sadzbu, anuitnú splátku, poplatok za poskytnutie úveru, dátum uzatvorenia zmluvy. Znova konštatoval, že je potrebné uviesť, že eurokomformný výklad ust. § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení v dobe uzatvárania zmluvy umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné uvedenie požadovaných informácií vo vzťahu ku každej náležitosti (t. j. k dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) osobitne, ale len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“.

17. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Predpoklady potrebné na výpočet RPMN sú: uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokov, nákladov na poistenie a prípadne iných poplatkov. V konkrétnej zmluve je výške úveru 5.500,--eur, výška mesačnej splátky 127,49 eur, splatnosť prvej splátky po mesiaci od dátumu poskytnutie úveru, konečná splatnosť 84 mesiacov po poskytnutí úveru, splácanie mesačne a to 15. deň v kalendárnom mesiaci, počet splátok 84, výška úrokovej sadzby 21,71 %, nebol dohodnutý poplatok za poistenie alebo iné poplatky.

18. V Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 7/2021 bolo zverejnené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2021, sp. zn. 7Cdo/183/2020, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril právny názor cit.: „Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení do 31. marca 2015 2 nevyplýva, že by jednou z náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy bol konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo predpoklady pre jej výpočet.“ V odôvodnení citovaného uznesenia najvyšší súd uviedol, že „Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri tomto údaji preto zákonodarca požaduje súčasne uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. 11.1. Dovolací súd má za to, že v predmetnej úverovej zmluve sú uvedené všetky predpoklady potrebné na výpočet RPMN, ktorými sú uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokov, nákladov na poistenie a prípadných poplatkov, ktoré údaje zo zmluvy jednoznačne vyplývajú. 12. 1. Dovolací súd, na rozdiel od súdov nižších inštancií, zastáva názor, že zo znenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Takúto požiadavku pritom nie je možné vyvodit' gramatickým (jazykovým) ani teleologickým (účelovým) výkladom daného zákonného ustanovenia. 12.2. V posudzovanom prípade zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne neukladá uviesť v zmluve i matematický výpočet výšky ročnej percentuálnej miery nákladov, ako to vyplýva z dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Pokiaľ by takúto požiadavku mal zákonodarca v úmysle, nič mu nebránilo uviesť ju v danej právnej norme. Zákonodarca pritom formulačne jednoznačne požaduje, aby boli v zmluve uvedené len predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom pod predpokladmi nie je možné rozumieť uvedenie vzorca výpočtu, ktorý (vzorec) je len jeden, navyše spotrebiteľovi prístupný priamo v zákone, v jeho prílohe č. 2. Pokiaľ odvolací súd považuje za predpoklad na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov i vzorec na jej výpočet, s týmto sa dovolací súd nestotožňuje. 12.3. Z uvedených dôvodov potom záver súdov nižších inštancií, že predmetná zmluva v rozpore s § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o

spotrebiteľských úveroch neobsahuje zákonnú náležitosť, a to všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch, nie je správny.“ (Pozri aj uznesenie Najvyššieho súdu SR z dňa 24.2.2022, sp.zn. 5Cdo/55/2020)

Na základe hore citovaného uznesenia Najvyššieho súdu SR má súd zato, že v zmluve sú uvedené predpoklady pre výpočet RPMN a z toho dôvodu nemôže byť uvedená zmluva posúdená ako bezúročná a bezpoplatková.

19. V priebehu sporu žalobca rozšíril dôvody uplatnenej žaloby aj o konštatovanie, že úrok, ktorý bol v zmluve dohodnutý vo výške 21,71 % je v rozpore s dobrými mravmi a z toho dôvodu v tejto časti je zmluva neplatná v súlade s ust. § 39 OZ.

Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) uzatvorených na dobu nad 5 rokov v októbri 2015, kedy bola predmetná zmluva uzavretá vo výške 11,17 % ročne (nové obchody nad 5 rokov). Keďže v zmluve bol úrok dohodnutý vo výške 21,71 %, nejde o rozsah nad 100 % priemeru úrokových sadzieb, ktorý by bol 22,34 %.

Tu súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1M Cdo/1/2009 z 31. 7. 2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dobu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzatvorenia zmluvy.“

Podľa ustálenej rozhodovacej praxe súdov sa považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytnú spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu 100 % priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyselnosť.

V danom prípade súd nezistil ani jeden z hore uvedených dôvodov, pre ktoré by zmluva mala byť neplatná v zmysle ust. § 39, prípadne v spojení s § 3 OZ pre rozpor s dobrými mravmi týkajúci sa výšky dohodnutých úrokov. Výška úrokov uvedená v zmluve nepresiahla 100 % priemeru porovnateľných úverov tak ako je to uvedené vyššie. Priemerná úroková sadzba porovnateľných úverov určená NBS bola 11,17 % pre úvery nad 5 rokov v treťom štvrtroku roku 2015.

20. Keďže v danom prípade bola medzi stranami sporu uzatvorená spotrebiteľská zmluva, súd vyzval žalovaného, aby preukázal, akým spôsobom pred poskytnutím úveru skúmal bonitu žalobcu, lebo hrubé porušenie tejto povinnosti by malo za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmysle ust. § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z.

Na výzvu súdu žalovaný zaslal písomné vyjadrenie, ale aj listinné dôkazy, ktoré súd posúdil tak, že zo strany žalovaného nedošlo k hrubému porušeniu povinnosti podľa § 7 ods. 1 cit. zákona.

Žalovaný pred poskytnutím úveru zistil, že žalobca je ženatý, nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť, má vlastný byt, má príjem z pracovného pomeru u zamestnávateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra SR vo výške zhruba 700,-- eur mesačne. Žalovaný predložil potvrdenie zamestnávateľa o výške, ako aj výplatné pásky. Žalovaný ďalej zistil, že príjem manželky je zhruba 1.000,-- eur a boli predložené výpisy z jej účtu. Žalobca v žiadosti o poskytnutie úveru uviedol, že má splátky iným spoločnostiam vo výške 260,-- eur mesačne. Žalovaný šetrením v registroch zistil a to v registroch NRKI a SOLUS počet úverov a výšku splátok. Z registra NRKI vyplynulo, že žalobca má celkovú výšku zaťaženia 330,-- eur mesačne. Žalovaný pri skúmaní bonity žalobcu zobral do úvahy jeho príjem 700,-- eur, polovicu príjmu manželky 500,-- eur, odpočítal životné minimum na dospelého člena domácnosti 160,-- eur, odpočítal mesačné náklady na bývanie 90,-- eur, odpočítal splátky iným spoločnostiam 330,-- eur, odpočítal výšku splátky poskytnutého úveru a to 127,49 eur a žalobcovi tak zostala suma 492,51 eur mesačne.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení potvrdil, že mal príjem 700,-- eur, avšak bol zaťažovaný ďalšími úvermi a to v Poštovej banke s mesačnou splátkou 204,90 eur, v Prvej stavebnej sporiteľni s mesačnou splátkou 35,16 eur a v spoločnosti Cetelem s výškou splátky 299,14 eur, teda výška splátok uvádzaná žalobcom nekorešponduje s údajmi, ktoré zistil žalovaný v registroch, avšak postup žalovaného nemožno považovať za hrubé porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z.

Žalovaný by hrubo porušil povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalobcu splácať úver, ak by ho poskytol bez zistenia údajov o príjmoch a výdavkoch, ako aj rodinnom stave žalobcu a zároveň bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registrov. Za hrubé porušenie však nemožno považovať skutočnosť, že žalovaný pri skúmaní bonity žalobcu nezistil celú úverovú zaťaženosť žalobcu.

Súd poukazuje aj na ust. § 7 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že aj samotný žalobca má povinnosť participovať na posúdení jeho schopnosti splácať spotrebiteľský úver a to tým, že uvedie pravdivé a úplné informácie jednak o svojich príjmoch a výdavkoch, ale aj o úverovej zaťaženosťi.

V tejto súvislosti žalovaný poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora z 18. 12. 2014 vo veci C-449/13, podľa ktorého čl. 8 ods. 1 Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby bolo posúdenie úverovej bonity spotrebiteľa vykonané len na základe informácií uvedených spotrebiteľom, za podmienky, že tieto informácie budú dostatočné.

V danom prípade sa žalovaný neuspokojil len s informáciami žalobcu ako spotrebiteľa, ale jeho úverové zaťaženie preveril aj v príslušných registroch. Z toho dôvodu súd má za to, že na strane žalovaného nedošlo k hrubému porušeniu povinnosti podľa ust. § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., ktoré by mala za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru.

21. Žalobca tiež žalobou žiadal určiť neprijateľnosť zmluvných podmienok tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku v bode I. a II.

V tejto časti súd žalobe vyhovel. Poukazuje pritom na rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30. 1. 2019, podľa ktorého v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky ide o osobitný druh žaloby patriaci spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a OZ, § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukázať naliehavý právny záujem.

Pokiaľ ide o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej priamo v zmluve, týkajúcej sa poplatkov za upomienky a zmluvnej pokuty, tu súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/81/2019, ktorý v bode 27. cit. rozsudku uviedol, že: „Vo vzťahu k nákladom spojeným s upomienkami, zaplataenia ktorých sa žalobca domáha, odvolací súd uvádza, že takéto náklady za upomienky nemôžu mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mali povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné, netransparentné. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Skutočnosť, že výška zmluvne určených poplatkov nekorešponduje s reálnymi nákladmi, ktoré veriteľovi môžu vzniknúť v súvislosti s upomienkami nasvedčuje to, že výška poplatkov sa líši v závislosti od toho, o ktorú upomienku v poradí ide (prvá upomienka - 5,-- eur, druhá a ďalšia 12,-- eur). Odvolací súd je toho názoru, že takto koncipovaná dohoda o poplatku, keď dodávateľ núti spotrebiteľa platiť poplatky, ktoré neodrážajú skutočné náklady dodávateľa, len sankcionuje spotrebiteľa za účelom maximalizácie zisku dodávateľa a takéto zmluvné dojednanie spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach strán a je neprijateľná. Dodávateľ so žalobkyňou ako spotrebiteľkou zmluvnú pokutu osobitne nevyjednal, pretože zmluvná pokuta je súčasťou formulárových všeobecných zmluvných dojednaní. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. V tejto súvislosti odvolací súd uzatvára, že v danej veci má žalobkyňa naliehavý právny záujem na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky a to s poukazom na § 52 ods. 1 OZ a § 3 ods. 5 ZOS.“

Obdobne postupoval Krajský súd v Prešove aj v konaní sp. zn. 13CoCsp/32/2020, keď potvrdil rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Csp/116/2018, ktorý určil totožnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Obdobne tomu bolo aj v prípade konania vedeného na Krajskom súde v Prešove sp. zn. 19CoCsp/54/2020, keď krajský súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 20Csp/91/2020, ktorý totožnú zmluvnú podmienku určil za neprijateľnú.

Súd sa s hore uvedenými rozsudkami v plnom rozsahu stotožňuje a dodáva, že v tejto časti žalobe vyhovel, pretože zmluvná podmienka platenia poplatkov za upomienky a platenia zmluvnej pokuty spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, ktoré uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere a z toho dôvodu je neprijateľná a teda neplatná.

22. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú jednak v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia v hlave 5 § 4, ale aj priamo v zmluve s odkazom na toto ustanovenie, týkajúce sa toho, že ak dlžník neuvedie variabilný symbol pre platbu splátok, žalovaný nebude schopný platbu identifikovať a bude to brať ako nezaplatenie splátky úveru so všetkými dôsledkami, súd poukazuje na rozsudky Okresného súdu Prešov sp. zn. 24Csp/26/2017, sp. zn. 20Csp/91/2020, sp. zn. 7Csp/35/2021, 14Csp/88/2020, 19Csp/69/2020, v ktorých súd určil túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Krajský súd v Prešove rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 24Csp/26/2017 potvrdil rozsudkom sp. zn. 18Co/90/2018.

Súd sa stotožňuje jednak s obsahom a jednak s odôvodnením týchto rozhodnutí, lebo žalovaný na jednej strane sankcionuje spotrebiteľa za neuvedenie variabilného symbolu právnym dôsledkom neuhradenia splátky úveru, avšak na druhej strane si vyhradzuje právo platby poukázané spotrebiteľmi započítavať na úhradu ich záväzkov podľa termínov ich splatnosti a to od záväzku najstaršieho s tým, že v prípade rovnakých záväzkov s rovnakým dátumom splatnosti bude úhrada použitá najprv na istinu, potom na úroky a následne na ďalšie prísľušenstvo vrátane sankcií.

Teda žalobca ako spotrebiteľ by sa aj napriek riadne uhradenej splátke dostal do omeškania, čo je nepochybne v jeho prospech. Znevýhodnenie spotrebiteľa je v tom, že musí uvádzať variabilný symbol pri každej jednej splátke, hoci žalovaný má výhodu, že prijaté platby môže priradiť k splátkam podľa vlastného určenia. Postavenie strán v spotrebiteľskej zmluve je tak nerovné. Súd má za to, že žalovaný ako dodávateľ v prípade existencie iba jedného zmluvného záväzku so spotrebiteľom, nemôže mať problém s priradením neidentifikovateľnej platby ku konkrétnemu záväzku a to aj bez uvedenia variabilného symbolu. V prípade existencie viacerých záväzkov spotrebiteľa voči jednému dodávateľovi sa použije zákonný predpoklad § 330 Obchodného zákonníka. Nemožno pripustiť záver, že žalovaný by mohol splátku uhradenú spotrebiteľom považovať za neuhradenú len z toho dôvodu, že dlžník buď neuviedol variabilný symbol alebo sa pomýlil a uviedol ho nesprávne. Takáto zmluvná podmienka nemôže požívať právnu ochranu, lebo ak dlžník svoj dlh riadne uhradí, ale neuvedie variabilný symbol, dodávateľ si nemôže nechať výhodu prijatia tejto platby a zároveň konštatovať, že k jej úhrade nedošlo a sankcionovať spotrebiteľa v tom, že voči nemu bude vyvodzovať sankcie za neuhradenie splátky. Takáto zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a preto ju súd vyhodnotil ako neprijateľnú a teda neplatnú.

Súd poukazuje aj na znenie ust. § 53a ods. 1 OZ, v zmysle ktorého dodávateľ je povinný zdržať sa používania zmluvnej podmienky, ktorú súd určil za neprijateľnú. V danom prípade viaceré okresné a i krajské sudy vo svojich rozhodnutiach konštatovali, že daná zmluvná podmienka je neprijateľná a preto ju žalovaný vôbec nemal používať.

23. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Žalobca uplatňoval celkovo 4 nároky a to určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, vydanie bezdôvodného obohatenia, určenie zmluvnej podmienky uvedenej v zmluve týkajúcej sa poplatkov a zmluvnej pokuty, že je neprijateľná a určenie, že je neprijateľná zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach týkajúca sa uvedenia variabilného symbolu pri úhrade splátky.

Žalobca bol úspešný v dvoch uplatnených nárokoch týkajúcich sa určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. V dvoch nárokoch a to určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a vydania

bezodôvodného obohatenia bol neúspešný. Úspech žalobcu a úspech žalovaného bol tak rovnaký a preto súd rozhodol, že žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.